

Network for Studies on Pensions, Aging and Retirement

De noodzaak van pensioenhervorming!

Casper van Ewijk

Universiteit van Amsterdam & Netspar

*Symposium Pensioenen: op weg naar een nieuw stelsel?
De Burcht , 6 december 2017*

De zes belangrijkste punten uit het pensioenakkoord

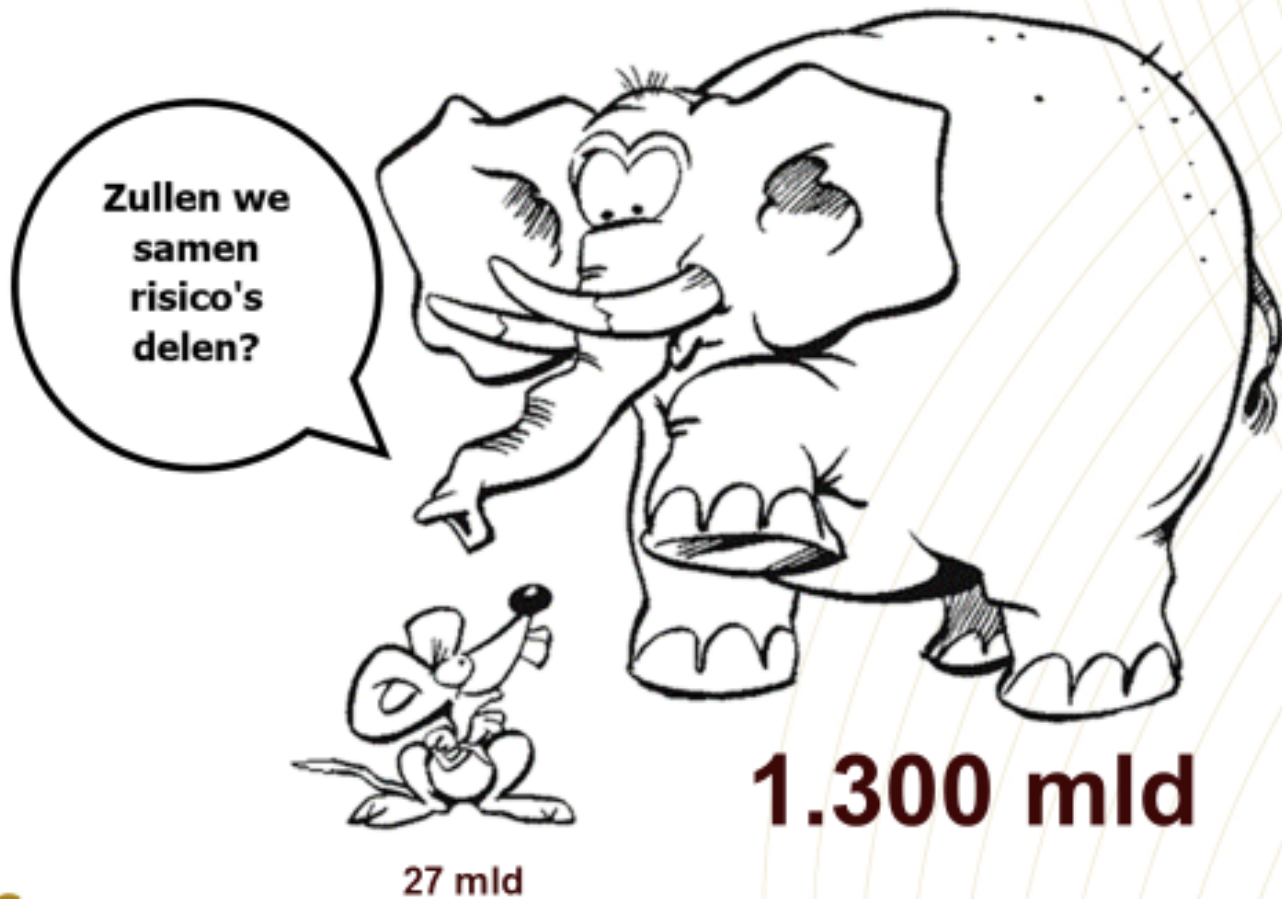
een onzer redacteuren © 10 juni 2011

- aow leeftijd 67 in 2025 en vanaf 2025 koppeling aan levensverwachting
- mobiliteitsbonus voor ouderen
- flex aow (eerder opnemen kost 6,5%)
- extra groei aow 0,6% 2013-2026
- pensioenpremie stabiel
- transparant over risico in pensioen

Risicodeling?

Inleg instromers in 10 jaar vs totaal pensioenvermogen

Pensioenhervorming is al geweest.....

- Overgang op premieovereenkomst (CDC) is al gerealiseerd
 - premie-instrument is bot
 - toekomstige generaties en werkgevers niet langer risicosponsor
- En dus:
inleg + beleggingsopbrengst = pensioenresultaat
 - pensioen niet meer te garanderen
 - geen middelen meer om op resultaat te sturen

Schizofrene wereld

- Pensioencontract feitelijk premieovereenkomst (CDC)
- Maar we communiceren en reguleren nog alsof het een uitkeringsovereenkomst is
 - opbouw, indexatie aan lonen, prijzen
 - UPO
 - Witteveenkader

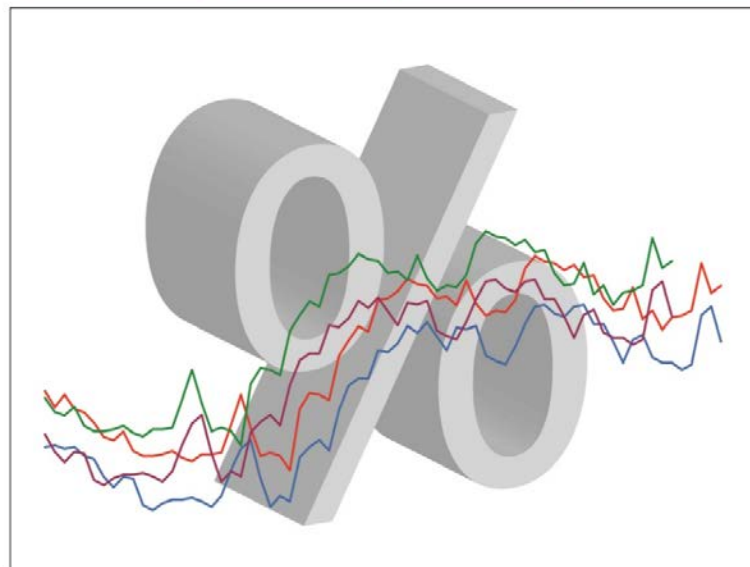
Gevoelig voor generatieeffecten

- Bijvoorbeeld bij verandering van rekenregels (UFR)
- maar ook voor indexatie-ambitie (ABP)

- Wakkert generatiespanningen aan

Rekenrente nadelig voor pensioenfondsen

Hervorming noodzakelijk!

- Maak einde aan schizofrene situatie
- Baseer boekhouding op vermogens i.p.v. aanspraken
 - in ieder geval in opbouwfase
 - eenvoudige communicatie
 - transparant
 - eenvoudiger toezicht
 - geen onbedoelde generatie-effecten

Nieuw gebouw op bestaande fundering

- Behoud collectief stelsel en hoge ambitie!
- Maar aangepast aan nieuwe omgeving

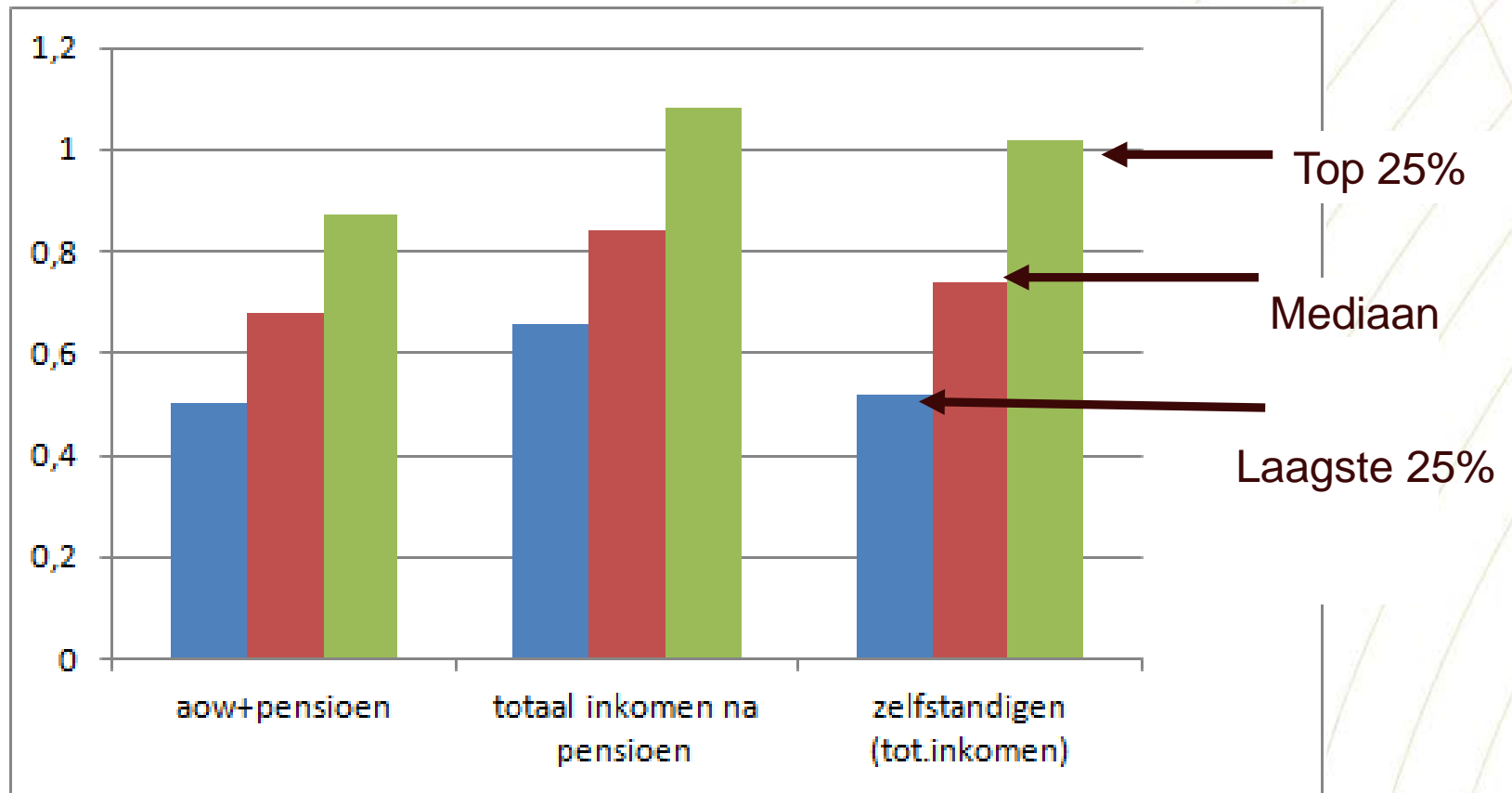

Nieuwe definitie van solidariteit

- Een goed en collectief pensioen voor allen
- Geen pech- en gelukgeneraties
- Lage kosten en efficiënte uitvoering
- Legitimiteit en vertrouwen

Een goed pensioen vereist differentiatie

Pensioen t.o.v. bruto inkomen, 60-64

Bron: Marike Knoef et al., Netspar

Meer aandacht voor maatwerk

- extra pensioensparen bij onvoldoende opbouw
- aansluiting ZZP-ers & flex werkers
- risico anders verdelen over het leven: meer op jonge leeftijd en minder op oude leeftijd
- rekening houden met voorkeuren t.a.v. beleggingen?
- onderzoek: welvaartswinst door pensioen op maat

“Pech- en gelukgeneraties” meer wegen naar Rome

- Voorkom pech en geluk bij omzetting in uitkering, (zoals nog voorkomt bij ‘domme’ DC regelingen)
- Voorkom volatiliteit in pensioenresultaat
 - smeer schokken over de tijd uit
- Voorkom pech en geluk bij langdurige schokken
 - leg meer risico bij jongeren die nog een lange tijd te gaan hebben
 - deel risico van schokken in levensverwachting

Proof of the pudding: Wat betekent pensioenhervorming voor de deelnemer?

- Een hoge pensioenambitie, maar eerlijk over onzekere uitkomst
- Solidariteit in deelname aan het stelsel; geen 'pech en geluk' generaties
- Minder onzekerheid door verandering van spelregels (generatieconflict)
- Pensioen eenvoudiger mee te nemen bij verandering van baan
- En meer aandacht voor waar het echt om gaat
 - *voor jou het beste pensioen*

Network for Studies on Pensions, Aging and Retirement

Mission Netspar contributes to the ongoing improvement of financing opportunities for the 'old age' of Dutch and European citizens through network development, formulating and executing scientific research and knowledge transfer programs.